

Täysistunto

Torstai 25.3.2021 klo 16.03—18.49

2.1. Suullinen kysymys koronarajoituksista (Ari Koponen ps)

Suullinen kysymys SKT 59/2021 vp

Suullinen kyselytunti

Ensimmäinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Koponen.

Keskustelu

16.03 Ari Koponen ps: Arvoisa puhemies! Oikeus liikkua vapaasti maassa on yksi Suomen kansalaisten kaikkein keskeisimmistä perusoikeuksista. Hallitus, te ette ole tehneet kaikkeanne ennen näitä suunniteltuja liikkumisrajoituksia. Rajoilta vuotaa edelleen koronavirusta ja, mikä pahinta, sen eri muunnoksia Suomeen. Kansalliset sulut ja liikkumisrajoitukset eivät hyödytä, jos raja vuotaa. Vuosi on vierähtänyt, ja te olette päästäneet jo useita virusmuunnoksia maahamme pitkittäen kansalaisten ja yritysten tuskaa. Arvon hallitus, onko tämä rajojen sulkeminen hallitukselle ideologisista syistä jotenkin vaikeaa, vai mikä tässä kiikastaa? Miksi rajoitatte mieluummin kansalaisten perusoikeuksia kuin vaatisitte ennakkotestausta maahan saapuvilta?

Ensimmäinen varapuhemies Tarja Filatov: Ministeri Ohisalo.

16.04 Sisäministeri Maria Ohisalo (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Kiitokset kysymyksestä. Suomen rajapolitiikka, mitä tulee maahantulon edellytyksiin, on Euroopan unionin tiukimmasta päästä. Kysymys on kyllä siitä viruskontrollista kaikinensa, ja hallituksen yhteinen tahtohan on se, että kun matkustajamääriä on laskettu, noin 95 prosenttia kaikesta liikkeestä on jo vähentynyt. Tämän jälkeen kaikki, jotka maahan tulevat, pyritään testaamaan — tässä kunnat ja aluehallintoviranomaiset tekevät työtä ja testaavat kaikki rajoilla. Tämän vuoksi muun muassa rajanylityspaikkojen aukioloaikoja on lyhennetty ja tiettyjä rajanylityspaikkoja on suljettu. Eli kyllä kaikki keinot käytetään, ja tietysti myös negatiivinen testitodistus on luvattu valmistella sosiaali- ja terveysministeriössä. Näistä keinoista pitää olla kaikki mahdolliset käytössä. [Jussi Halla-aho: Kohta vuosi on mennyt!]

Tällä hetkellä Suomeen pääsee vain välttämättömistä syistä, huoltovarmuussyistä, töihin tai perhesuhdesyistä. Toisaalta myös kauppojen hyllyillä täytyy olla jatkossakin ruokaa ja apteekeissa lääkkeitä. [Puhemies: Minuutti!] Rahti siis kulkee, ja tämä on tietysti Suomen huoltovarmuudelle aivan keskeistä.

Ensimmäinen varapuhemies Tarja Filatov: Pyydän nyt niitä edustajia, jotka haluavat esittää lisäkysymyksiä, ilmoittautumaan painamalla V-painiketta ja nousemalla seisomaan. — Edustaja Koponen.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 30/2021 vp

16.06 Ari Koponen ps (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Ministeri Ohisalo, te sanoitte ”kaikki” — en tiedä, voiko tuohon uskoa.

Työ- ja elinkeinoministeriö on tehnyt laskelman, jonka mukaan suunnitelluista liikkumisrajoituksista seuraisi kaupoille miljardin euron kustannukset viikossa — kolmesta viikosta 3 miljardia. Hallituksen omien arvioiden mukaan yli 10 000 ihmistä voi jäädä ilman työtä, koska kiellätte muualla kuin ruokakaupassa, apteekissa tai vastaavassa käynnin. Hyvä hallitus, minkä takia te ette käytä täsmätoimia esimerkiksi ostoskeskuksissa ja kotibileissä hillumisen rajoittamiseksi vaan rankaisette kaikkia? Rankaisette niitäkin ihmisiä, jotka ovat tunnollisesti noudattaneet näitä suosituksia. Täsmätoimet puuttuisivat perusoikeuksiin merkittävästi vähemmän kuin yleiset liikkumisrajoitukset. Myös taloudelliset ja inhimilliset tappiot yrityksille, yhteiskunnalle ja ihmisille jäisivät huomattavasti vähäisemmiksi.

Ensimmäinen varapuhemies Tarja Filatov: Pääministerin sijainen Saarikko.

16.07 Tiede- ja kulttuuriministeri Annika Saarikko (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Arvoisa eduskunta! Maan hallitus on tänään valtioneuvoston istunnossa käsitellyt esityksen varmasti yhdessä vaikeimmista tilanteista, johon poliittinen päättäjä voi joutua. Olemme tehneet tämän esityksen, josta varmasti tänään esitetään aivan oikeutetusti monta tarkentavaa kysymystä, suojellaksemme arviomme mukaan poliittisen päättäjän tärkeintä tehtävää, ihmisten terveyttä ja elämää. Valittu keino kohdistuu alueellisesti, tarkkarajaisesti esityksessämme pääkaupunkiseudulle ja Turkuun. Se kohdistuu ajallisesti minimaaliseen aikaan, josta terveysviranomaiset osoittivat, että rajoituksista on hyötyä. Miksi tämä keino valittiin? Siksi, että terveysviranomaiset, kansallinen terveysviranomainen, arveli maan hallitukselle tämän olevan nyt käytettävissä olevista keinoista se tehokkain, tärkein ja varmasti toimivin, jotta tämä taudin keskellä kituuttaminen päättyisi.

Ensimmäinen varapuhemies Tarja Filatov: Itse asiassa ennakkoon tulleiden tietojen mukaan näyttää siltä, että kaikki kysymykset liittyvät jollakin tavalla koronaan, ja pitäisin viisaana sitä, että käyttäisimme koko kyselytunnin näihin kokonaisuuksiin sillä tavalla, että emme pilko niitä erillisiin kysymyksiin, koska ne kuitenkin menevät ristikkäin tässä keskustelussa. Elikkä nyt, jos on joitakin sellaisia edustajia, jotka eivät äsken huomanneet pyytää sitä vastauspuheenvuoroa, sen painikkeen voisi hetkeksi avata ja ne voitaisiin kirjata tänne ylös. — Mutta seuraava kysymyspuheenvuoro on edustaja Taviolla.

16.09 Ville Tavio ps (vastauspuheenvuoro): Rouva puhemies! Ymmärrän sen, että yksityistapaamisia — kotibileitä, kyläilyä ja muuta — täytyy pyrkiä rajoittamaan tässä tilanteessa. Ne ovat se suurin osa niistä fyysisistä kontakteista, missä se tartuntariski on. Sen sijaan erikoisliikkeissä ja kivijalkamyymälöissä asiointi: siellä on havaittu hyvin vähän jos lainkaan tartuntoja. Tämä on se tieto, minkä itse sain THL:ltä, että siellä on hyvin vähän tartuntoja, ja näin myös hallituksen esityksestä voi rivien välistä selvästi lukea.

Mutta jos nämä silti suljetaan, niin kuin edustaja Koponen perussuomalaisista hyvin sanoi, se maksaa miljardin viikossa. Jos te teette sen kuudeksi viikoksi, se on kuusi miljardia. Se on yli 4 000 yritystä, tuhansia yrityksiä siis, jotka ovat konkurssiuhassa. Kymmenettuhannet ihmiset saattavat siinä ainakin tilapäisesti menettää työpaikkansa. Perheet menettävät elantonsa. Masennusta, mielenterveysongelmia, alkoholismia, vaikka itsemurhia —

Pöytäkirjan asiakohta PTK 30/2021 vp

kuinka paljon se tulee ihmishenkiä maksamaan? Onko hallitus pitänyt esillä sellaista vaihtoehtoa, että tämä liikkumisrajoitus aloitettaisiin niin, että se olisi yöaikaan, kuten Hollannissa? [Aki Lindén: Hollannissa onkin 15 000 kuollutta!]

Ensimmäinen varapuhemies Tarja Filatov: Pääministerin sijainen Saarikko.

16.10 Tiede- ja kulttuuriministeri Annika Saarikko (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Voitte olla varmoja, hyvät edustajakollegat, että hallitus on käynyt läpi aivan varmasti terveysviranomaisten kanssa ajatuksia vaihtaen kaikki mahdolliset muut vaihtoehdot ennen kuin päätyi tähän ratkaisuun. Pitää myös tunnistaa, niin kuin hyvin tiedätte, että jo yli vuoden ajan suomalaiset yritykset, kotitaloudet, jokainen meistä on elänyt poikkeuksellista aikaa. Myös valtiovarainministeriö niin ikään tahona, jonka taloudelliseen arvioon tämäkin talo on tottunut luottamaan, on katsonut, että tehokkaat, ripeät, rajut rajoitustoimet ovat myös kansantaloudelle, yrityksille ja työllisyydelle sittenkin se paras vaihtoehto.

Mitä tulee tämän ratkaisun taustoihin, on erittäin hyvä, että tämä poikkeuksellinen ja historiallinen päätös ruoditaan eduskunnassa läpi perusteellisesti ennen kaikkea juuri siksi, kuten perussuomalaiset osoittivat kysymyksessään, että tässä käydään ihmisten perusoikeuksien äärelle. Vasta tuon eduskuntakäsittelyn jälkeen päätetään, onko tilanne edelleen välttämättömyyden kriteerit täyttävä ja otetaanko tämä kokonaisuus voimaan, mutta tähän juuri nyt suomalaisten näillä rajatuilla alueilla on hyvä valmistautua.

Ensimmäinen varapuhemies Tarja Filatov: Ministeri Ohisalo.

16.12 Sisäministeri Maria Ohisalo (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! On hyvä palata tässä keskustelussa siihen, mistä tässä kaikessa on kyse. Tässä kaikessa on kyse viruksesta, joka tarttuu ihmisestä toiseen. Tärkein sääntö tässä kaikessa on se, että ihmisten väliset kontaktit täytyy saada minimiin, että jokainen meistä voisi omassa arjessaan pohtia, voisinko vähentää kontaktejani nyt seuraavat viikot. Toivottavasti emme puhu kuukausista, vaan toivottavasti pääsemme kesään, jossa voimme taas kohdata toinen toisiamme, elää vapaammin, yritykset voivat toimia vapaammin, saamme Suomen taloutta kestävästi kasvuun.

Hallitus on käynyt läpi muun muassa muita keinoja, kuten kokoontumisrajoitusten tiukennusta näillä alueilla. Tämä toimi on valmisteilla, paraikaa keskustelussa aluehallintoviranomaisten ja sosiaali- ja terveysministeriön välillä. Maskipakko tullaan esittämään tartuntatautilakiin tämän paketin lisäksi, jotta se on myös jatkossa meillä käytössä tämänkaltaisissa tilanteissa. Joukkoliikennevälineiden matkustajamääriä on rajattu. [Puhemies: Minuutti!] Olemme siis käyneet läpi erittäin monia keinoja, ja terveysviranomaiset nyt sanovat ja katsovat, että tarvitsemme isompaa, vaikuttavampaa keinoa, jotta näitä kontakteja saadaan vähennettyä.